НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх.No 054-01-24
Дата 16 / 03 2020 г.

17 54
ч.

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ
Г-ЖА ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 76, ал. 1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание внасяме проект на Закон за мерките по време на извънредното положение, обявено с Решение за обявяване на извънредно положение на Народното събрание от 13 март 2020 г.

Молим законопроектът да бъде представен за разглеждане и гласуване по установения ред.

Вносители:

Цвета Вътева Караянчева
Красимир Георгиев Гунов
Анна Александрова
Гълъб Тодоров Петров
Лиляна Дуалиева
Васил Цветков
Красен Кръстев
Борислав Борисов
Александър Александров
Милена Дамянова
Ивелина Василева
Александър Иванов

Христо Георгиев Гаврилов

Галя Стоянова Железкова

Константин Попов

Александър Кънчов

Мария Кънчева

Десислава Атанасова

Александър Мандрев

ПРОЕКТ!

З А К О Н

за мерките по време на извънредното положение, обявено с решение от 13 март 2020 г. на Народното събрание

Чл. 1. Този закон урежда извънредните мерки на територията на Република България за предпазване, ограничаване и преодоляване последиците от разпространението и заразата с вируса на COVID-19 за времето от 13 март 2020 г. до прекратяването на извънредното положение.

Чл. 2. (1) Въвеждат се следните противоепидемични мерки:

1. забраняват се посещенията в увеселителни и игрални зали, дискотеки, барове, ресторанти, заведения за бързо обслужване, питейни заведения, кафенета, сладкарници и големи търговски центрове тип МОЛ, с изключение на банковите и застрахователните офиси, хранителните магазини и аптеките в тях. На ресторантите и заведенията за бързо обслужване се разрешават доставки на адрес при строго спазване на санитарно-хигиенните изисквания. Неупоменатите по-горе търговски дейности продължават да функционират по досегашния ред при строго спазване на санитарно-хигиенните изисквания;

2. забраняват се учебните занятия и всички извънкласни мероприятия (занимални, клубове, зелени училища, екскурзии и други) в училищата, университетите и в другите обучителни институции и организации. При възможност се въвежда дистанционна форма на обучение;

3. забраняват се посещенията на децата в детските ясли и детските градини;

4. забраняват се всякакви групови форми на дейност и работа с деца и ученици извън системата на предучилищното и училищното образование които се организират и провеждат от физически и юридически лица, независимо от правно-организационната им форма;

5. забранява се провеждането на всякакъв вид масови мероприятия, включително спортни, културно-развлекателни и научни (кина, театри, концерти, музеи, конференции, спортни и СПА центрове, фитнес зали и други);

6. забраняват се плановите детски и женски консултации, профилактичните прегледи, профилактичните имунизации, приема и провеждането на планова оперативна дейност, включително и присаждането на органи от живи и трупни донори, както и свиждания във всички лечебни заведения;

7. забраняват се обученията и командировките в страната и чужбина;

8. забраняват се свиждания в местата за лишаване от свобода и в арестите, както и извеждането на лишените от свобода за работа на обекти извън местата за лишаване от свобода;

9. българските граждани, планиращи пътувания извън страната, задължително сключват медицински застраховки;

(2) При необходимост, по препоръка на Националния оперативен щаб, създаден със заповед № Р-37/26.02.2020 г. на министър-председателя на Република България, със заповед на министъра на здравеопазването могат да се установяват допълнително по-тежки противоепидемични мерки.

Чл. 3. До прекратяването на извънредното положение всички процесуални срокове по висящите съдебни, арбитражни, административни и изпълнителни производства спират да текат, освен тези по наказателните производства.

Чл. 4. (1) Прекратяват се всички обявени процедури по публична продан и ввод във владение, обявени от държавните съдебни изпълнители и от частните съдебни изпълнители. След прекратяване на извънредното положение тези производства се образуват и обявяват отново.

(2) Спира се налагането на запори на банкови сметки на физически лица, на запори върху трудови възнаграждения и пенсии, както и извършването на описи на движими и недвижими вещи собственост на физически лица.

(3) Ограничават се нотариалните удостоверявания до спешните и неотложни заверки, като Нотариалната камара осигурява поне един дежурен нотариус за съответния нотариален район при спазване на санитарно-хигиенните изисквания.

Чл. 5. (1) Всички работодатели в зависимост от спецификата и възможностите на съответната трудова дейност въвеждат дистанционна форма на работа за служителите си. Ако това е невъзможно, работодателите организират провеждането на засилени противоепидемични мерки в работните помещения, в т.ч. филтър, дезинфекция и проветряване, инструктаж за спазване на лична хигиена на персонала и не допускат служители или външни лица с прояви на остри заразни заболявания.

(2) Ръководителите на административни структури и работодателите осигуряват безопасни и здравословни условия за работа на работните места и удостоверяват безпроблемното функциониране на съответното работно място с отчитане на свършената работа.

Чл. 6. (1) До прекратяването на извънредното положение сроковете по глава пета, раздел I и III, глава осма, раздел V, глава десета и глава дванадесета, раздел I, II и IV от Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество спират да текат.

(2) До прекратяването на извънредното положение не се прилагат изискванията за получаване на месечни социални помощи се обвързвана чл. 2, ал. 4 от Закона за социално подпомагане.

Чл. 7. До прекратяването на извънредното положение управляващите органи на средствата от ЕСИФ имат право:

1. едностранно да изменят договори за безвъзмездна финансова помощ съобразно необходимостта от мерки при криза по смисъла на чл. 2, т. 21 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 година за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/201, включително да увеличават размера на договорената безвъзмездна финансова помощ;

2. да отпускат безвъзмездна финансова помощ при опростени правила, вкл. без публикуване на покана за набиране на предложения;

3. Увеличение на общия ресурс по операциите над одобрените от комитета за наблюдение по схемите, по които са допустими мерки в условията на извънредни ситуации и при хипотезата на т. 1.

(2) При обявяване на процедура на директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, срокът по чл. чл. 44, ал. 4 от Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЗУСЕСИФ) се съкращава по преценка на съответния Ръководител на Управляващ орган. Съкращаването на срока по някоя от посочените разпоредби, се извършва чрез определяне на съответния нов срок в Условията за кандидатстване по съответната схема, утвърдени по реда на чл. 26, ал. 1 ЗУСЕСИФ.

(3) В случай на обявено извънредно положение в страната, сроковете при процедура на директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, определени в нормативния акт по чл. 28, ал. 1, т. 1 ЗУСЕСИФ, могат да се съкращават по преценка на съответния Ръководител на Управляващ орган (РУО). Съкращаването на сроковете, се извършва чрез определяне на съответния нов срок в Условията за кандидатстване по съответната схема, утвърдени по реда на чл. 26, ал. 1 ЗУСЕСИФ.

(4) В случай на обявено извънредно положение в страната се допуска вземане на неприсъствено решение по всички въпроси от компетентността на Комитета за наблюдение по съответната програма. Съответният Ръководител на Управляващ орган може да съкрати сроковете, приложими при процедура за неприсъствено вземане на решение, които са определени в нормативния акт по чл. 15, ал. 2 ЗУСЕСИФ. За съкращаването на съответния срок членовете на Комитета за наблюдение се уведомяват с изпращане на проекта на решение и документите във връзка с решението.

(5) В случай на обявено извънредно положение в страната, по мотивирано предложение на РУО на съответната програма безвъзмездна финансова помощ се предоставя директно на кандидат, одобрен от комитета за наблюдение на програмата, чрез приемане неприсъствено решение.

(6) При условията на ал. 5, Комитетът за наблюдение по съответната програма взема неприсъствено решение, с което включва в индикативната годишна работна програми процедури, свързани с извънредното положение и одобрява критериите, използвани за подбор на операции, необходими, за да се осигури животът или здравето на гражданите, да се защитят особено важни държавни или обществени интереси, включително такива, свързани с отбраната и сигурността.

(7) Безвъзмездната финансова помощ се предоставя директно на кандидат, който в определен от РУО срок отговори на одобрените критерии.

(8) Разпоредбите на чл. 26, ал. 3, ал. 5 и ал. 8 ЗУСЕСИФ не се прилагат.

Преходни и заключителни разпоредби

§ 1. Мерките по смисъла на чл. 2, ал. 1, предприети преди влизането в сила на този закон, се считат за предприети в негово изпълнение.

§ 2. (1) В тридневен срок от влизането в сила на този закон лечебните заведения, държавните институции и телекомуникационните оператори извършват извънредна проверка на техническото състояние на енергийните обекти, предназначени за снабдяване с електрическа енергия, които са тяхна собственост, в това число на електрически уредби, собствени източници на резервно захранване и съоръжения за автоматично превключване на захранването, осигуряващи непрекъснатост на снабдяването с електрическа енергия.

(2) За резултатите от извършената извънредна проверка по ал. 1 се съставя протокол.

(3) В случай на установени при извършената извънредна проверка несъответствия с нормативните изисквания, лицата по ал. 1 предприемат незабавни действия за тяхното отстраняване с цел гарантиране непрекъснатост на снабдяването с електрическа енергия.

(4) Субектите по ал. 1 уведомят незабавно Министерството на енергетиката за предприетите от тях действия вследствие на извършените извънредни проверки.

§ 3. В Наказателния кодекс (обн., ДВ, бр. 26 от 1968 г.; попр., бр. 29 от 1968 г.; изм., бр. 92 от 1969 г., бр. 26 и 27 от 1973 г., бр. 89 от 1974 г., бр. 95 от 1975 г., бр. 3 от 1977 г., бр. 54 от 1978 г., бр. 89 от 1979 г., бр. 28 от 1982 г.; попр., бр. 31 от 1982 г.; изм., бр. 44 от 1984 г., бр. 41 и 79 от 1985 г.; попр., бр. 80 от 1985 г.; изм., бр. 89 от 1986 г.; попр., бр. 90 от 1986 г.; изм., бр. 37, 91 и 99 от 1989 г., бр. 10, 31 и 81 от 1990 г., бр. 1 и 86 от 1991 г.; попр., бр. 90 от 1991 г.; изм., бр. 105 от 1991 г., бр. 54 от 1992 г., бр. 10 от 1993 г., бр. 50 от 1995 г.; Решение № 19 на Конституционния съд от 1995 г. – бр. 97 от 1995 г.; изм., бр. 102 от 1995 г., бр. 107 от 1996 г., бр. 62 и 85 от 1997 г.; Решение № 19 на Конституционния съд от 1997 г. – бр. 120 от 1997 г.; изм., бр. 83, 85, 132, 133 и 153 от 1998 г., бр. 7, 51 и 81 от 1999 г., бр. 21 и 51 от 2000 г.; Решение № 14 на Конституционния съд от 2000 г. – бр. 98 от 2000 г.; изм., бр. 41 и 101 от 2001 г., бр. 45 и 92 от 2002 г., бр. 26 и 103 от 2004 г., бр. 24, 43, 76, 86 и 88 от 2005 г., бр. 59, 75 и 102 от 2006 г., бр. 38, 57, 64, 85, 89 и 94 от 2007 г., бр. 19, 67 и 102 от 2008 г., бр. 12, 23, 27, 32, 47, 80, 93 и 102 от 2009 г., бр. 26 и 32 от 2010 г., бр. 33 и 60 от 2011 г., бр. 19, 20 и 60 от 2012 г., бр. 17, 61 и 84 от 2013 г., бр. 19, 53 и 107 от 2014 г., бр. 14, 24, 41, 74, 79 и 102 от 2015 г., бр. 32 и 47 от 2016 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 2016 г. – бр. 83 от 2016 г.; изм., бр. 95 от 2016 г., бр. 13, 54, 85 и 101 от 2017 г., бр. 55 от 2018 г. и бр. 1, 7, 16 и 83 от 2019 г.; бр. 13 от 2020 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 141 се създава ал. 4:

„(4) Ако деянието по предходните алинеи е извършено по време на епидемия, пандемия или извънредно положение, свързано със смъртни случаи, наказанието е пробация до една година или глоба от триста до хиляда лева.“

2. В чл. 326:

а) алинея 1 се изменя така:

„(1) Който предава по радио, телефон или по друг начин неверни повиквания или заблуждаващи знаци за помощ, злополука или тревога, или невярна информация за разпространението на заразителна болест, се наказва с лишаване от свобода до три години и с глоба от хиляда до десет хиляди лева.

б) В ал. 2 думите „от петстотин до две хиляди лева“ се заменят с „от десет до петдесет хиляди лева“.

§ 4. В Кодекса на труда (обн., ДВ, бр. 26 и 27 от 1986 г.; изм., бр. 6 от 1988 г., бр. 21, 30 и 94 от 1990 г., бр. 27, 32 и 104 от 1991 г., бр. 23, 26, 88 и 100 от 1992 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 1995 г. – бр. 69 от 1995 г.; изм., бр. 87 от 1995 г., бр. 2, 12 и 28 от 1996 г., бр. 124 от 1997 г., бр. 22 от 1998 г.; Решение № 11 на Конституционния съд от 1998 г. – бр. 52 от 1998 г.; изм., бр. 56, 83, 108 и 133 от 1998 г., бр. 51, 67 и 110 от 1999 г., бр. 25 от 2001 г., бр. 1, 105 и 120 от 2002 г., бр. 18, 86 и 95 от 2003 г., бр. 52 от 2004 г., бр. 19, 27, 46, 76, 83 и 105 от 2005 г., бр. 24, 30, 48, 57, 68, 75, 102 и 105 от 2006 г., бр. 40, 46, 59, 64 и 104 от 2007 г., бр. 43, 94, 108 и 109 от 2008 г., бр. 35, 41 и 103 от 2009 г., бр. 15, 46, 58 и 77 от 2010 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 2010 г. – бр. 91 от 2010 г.; изм., бр. 100 и 101 от 2010 г., бр. 18, 33, 61 и 82 от 2011 г., бр. 7, 15, 20 и 38 от 2012 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2012 г. – бр. 49 от 2012 г.; изм., бр. 77 и 82 от 2012 г., бр. 15 и 104 от 2013 г., бр. 1, 27 и 61 от 2014 г., бр. 54, 61, 79 и 98 от 2015 г., бр. 8, 57, 59, 98 и 105 от 2016 г., бр. 85, 86, 96 и 102 от 2017 г., бр. 7, 15, 30, 42, 59, 77, 91 и 92 от 2018 г., бр. 79 от 2019 г. и бр. 13 от 2020 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се чл. 120б:

„Възлагане на надомна работа и работа от разстояние при обявено извънредно положение

Чл. 120б. (1) Работодателят може при обявено извънредно положение да възлага на работника или служителя без негово съгласие да извършва временно надомна работа и/или работа от разстояние.

(2) Промяната по ал. 1 се извършва със заповед на работодателя, в която се определят условията по чл. 107в, ал. 2 и/или чл. 107и, ал. 2.“

2. Създава се чл. 120в:

„Преустановяване на работата поради обявено извънредно положение

Чл. 120в. (1) При обявено извънредно положение работодателят може със заповед да преустанови работата на предприятието, на част от предприятието или на отделни работници и служители за целия период или за част от него до прекратяване на извънредното положение.

(2) Когато при обявено извънредно положение работата на предприятието или на част от него е преустановена със заповед на държавен орган, работодателят е длъжен да не допуска работниците или служителите до работните им места за целия период на извънредното положение.“

3. В чл. 138а се правят следните изменения и допълнения:

а) създава се нова ал. 2:

„(2) В предприятието или в негово звено работодателят може да установи за целия период на обявено извънредно положение или за част от този период непълно работно време за работниците и служителите, които работят на пълно работно време.“

б) досегашната ал. 2 става ал. 3 и в нея след думите „по ал. 1“ се добавя „и по ал. 2“.

в) досегашната ал. 3 става ал. 4.

4. Създава се чл. 173а:

„Ползване на отпуск при обявено извънредно положение

Чл. 173а. (1) Когато поради обявено извънредно положение със заповед на работодателя или със заповед на държавен орган е преустановена работата на предприятието, на част от предприятието или на отделни работници и служители, работодателят има право да предостави платения годишен отпуск на работника или служителя и без негово съгласие, включително на работник или служител, който не е придобил осем месеца трудов стаж. Ако работникът или служителят е използвал пълния размер на платения си годишен отпуск, работодателят предоставя ползване на неплатен отпуск.

(2) Работодателят е длъжен да разрешава ползването на платен годишен отпуск или на неплатен отпуск при обявено извънредно положение по искане на:

1. бременна работничка или служителка както и на работничка или служителка в напреднал етап на лечение ин-витро;

2. майка или осиновителка на дете до 12-годишна възраст или на дете с увреждане независимо от възрастта му;

3. работник или служител, който е самотен баща или осиновител на дете до 12-годишна възраст или на дете с увреждане независимо от възрастта му;

4. работник или служител, който не е навършил 18-годишна възраст;

5. работник или служител с трайно намалена работоспособност 50 и над 50 на сто;

6. работник или служител с право на закрила при уволнение по чл. 333, ал. 1, т. 2 и 3.

(3) Времето, през което се ползва отпуск по ал. 1 и 2, се признава за трудов стаж.“

5. Създава се чл. 218а:

„Обезщетение при преустановяване на работа поради обявено извънредно положение

Чл. 218а. За времето на преустановяване на работа на предприятието или на част от него със заповед на държавен орган поради обявено извънредно положение, работникът или служителят има право на обезщетение в размер 50 на сто от брутното му трудово възнаграждение, но не по-малко от 75 на сто от минималната работна заплата, установена за страната. Обезщетението се изплаща от работодателя, при когото работникът или служителят работи.“

6. Създава се чл. 267а:

„Трудово възнаграждение при преустановяване на работа поради обявено извънредно положение

Чл. 267а. За времето на преустановяване на работата в случаите по чл. 120в, ал. 1 работникът или служителят има право на брутното си трудово възнаграждение.“

§ 5. В Кодекса за социално осигуряване (обн., ДВ, бр. 110 от 1999 г.; Решение № 5 на Конституционния съд от 2000 г. – бр. 55 от 2000 г.; изм., бр. 64 от 2000 г., бр. 1, 35 и 41 от 2001 г., бр. 1, 10, 45, 74, 112, 119 и 120 от 2002 г., бр. 8, 42, 67, 95, 112 и 114 от 2003 г., бр. 12, 21, 38, 52, 53, 69, 70, 112 и 115 от 2004 г., бр. 38, 39, 76, 102, 103, 104 и 105 от 2005 г., бр. 17, 30, 34, 56, 57, 59 и 68 от 2006 г.; попр., бр. 76 от 2006 г.; изм., бр. 80, 82, 95, 102 и 105 от 2006 г., бр. 41, 52, 53, 64, 77, 97, 100, 109 и 113 от 2007 г., бр. 33, 43, 67, 69, 89, 102 и 109 от 2008 г., бр. 23, 25, 35, 41, 42, 93, 95, 99 и 103 от 2009 г., бр. 16, 19, 43, 49, 58, 59, 88, 97, 98 и 100 от 2010 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2011 г. – бр. 45 от 2011 г.; изм., бр. 60, 77 и 100 от 2011 г., бр. 7, 21, 38, 40, 44, 58, 81, 89, 94 и 99 от 2012 г., бр. 15, 20, 70, 98, 104, 106, 109 и 111 от 2013 г., бр. 1, 18, 27, 35, 53 и 107 от 2014 г., бр. 12, 14, 22, 54, 61, 79, 95, 98 и 102 от 2015 г., бр. 62, 95, 98 и 105 от 2016 г., бр. 62, 92, 99 и 103 от 2017 г., бр. 7 и 15 от 2018 г.; попр., бр. 16 от 2018 г.; изм., бр. 17, 30, 46, 53, 64, 77, 88, 98, 102 и 105 от 2018 г. и бр. 12, 35, 83 и 99 от 2019 г.) се правят следните допълнения:

1. Създава се чл. 3а:

„Изпълнение на задължения при обявено извънредно положение

Чл. 3а. (1) В случай на обявено извънредно положение по чл. 84, т. 12 от Конституцията на Република България:

1. нормативно определените срокове, предвидени за осигурените лица и пенсионерите, във връзка с прилагането на глави от четвърта до осма в част първа спират да текат;

2. заявления, жалби и други документи във връзка с паричните обезщетения, помощи и пенсии се подават по електронен път по реда на Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги или с персонален идентификационен код, или чрез лицензиран пощенски оператор;

3. непроизнасянето в срок на длъжностните лица по чл. 40, ал. 3, чл. 54ж, ал. 1 и чл. 98, ал. 1 по причини, дължащи на извънредното положение, не се счита за мълчалив отказ по смисъла на чл. 58, ал. 1 от Административнопроцесуалния кодекс.

(2) Документите по ал. 1, т. 2, подадени от осигурените лица и пенсионерите до един месец след прекратяването на извънредното положение в съответното

териториално поделение на Националния осигурителен институт, се считат за подадени в срок.“

2. В преходните и заключителните разпоредби се създава § 22ч:

„§ 22ч. Личните пенсии, свързани с трудова дейност на лицата, които имат придобит осигурителен стаж след 31 декември 2018 г., но нямат подадено заявление по чл. 102, ал. 3 от КСО през 2019 г. и/или заявление по чл. 102, ал. 1 и 3 от КСО в периода от 1 януари 2020 г. до 13 март 2020 г., се преизчисляват служебно, считано от 1 април 2020 г., с придобития от тях осигурителен стаж, положен след пенсионирането или след последното преизчисляване на пенсията.“

§ 6. В Закона за хората с увреждания (обн., ДВ, бр. 105 от 2018 г., изм., бр. 24 и 101 от 2019 г.) в чл. 21 се създават ал. 5 и 6:

„(5) В случай на обявено извънредно положение по чл. 84, т. 12 от Конституцията на Република България документите по ал. 3 само с писмо с известие за доставяне (обратна разписка) чрез лицензиран пощенски оператор или по електронен път съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 910/2014“, и на Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги.

(6) До прекратяване на извънредното положение, в случай на заявена, но ненавременно установена потребност на човека с увреждане не по негова вина, лицето има право на съответната подкрепа от датата на подаване на заявлението въз основа на заключенията от изготвената индивидуална оценка на потребностите.“

§ 7. В Закона за българските лични документи (обн., ДВ, бр. 93 от 1998 г.; изм., бр. 53, 67, 70 и 113 от 1999 г., бр. 108 от 2000 г., бр. 42 от 2001 г., бр. 45 и 54 от 2002 г., бр. 29 и 63 от 2003 г., бр. 96, 103 и 111 от 2004 г., бр. 43, 71, 86, 88 и 105 от 2005 г., бр. 30, 82 и 105 от 2006 г., бр. 29, 46 и 52 от 2007 г., бр. 66, 88 и 110 от 2008 г., бр. 35, 47, 82 и 102 от 2009 г., бр. 26 и 100 от 2010 г., бр. 9 и 23 от 2011 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2011 г. – бр. 32 от 2011 г.; изм., бр. 55 от 2011 г., бр. 21, 42 и 75 от 2012 г., бр. 23 и 70 от 2013 г., бр. 53 от 2014 г., бр. 14, 79 и 80 от 2015 г., бр. 33, 81, 97 и 101 от 2016 г., бр. 85 и 97 от 2017 г., бр. 14 и 24 от 2018 г. и бр. 1, 12, 17, 24, 34, 58 и 101 от 2019 г.) в преходните и заключителните разпоредби се създават § 21в, 21г и 21д:

„§ 21в. Срокът на валидност на документите за пребиваване на чужденци, издавани съгласно чл. 59, ал. 2, т. 1а, т. 2, т. 2а, т. 3, т. 4, т. 5 и т. 6, както и на документите по чл. 59, ал. 3, издавани на членовете на семейства на граждани на ЕС, на членовете на семейства на гражданите на държави - страни по Споразумението за ЕИП, на гражданите на Конфедерация Швейцария, които не са граждани на ЕС, ЕИП и Конфедерация Швейцария, които по силата на сключени международни договори с ЕС имат право на свободно придвижване, и на документите, издавани съгласно чл. 59, ал. 4 на гражданите на ЕС, на гражданите на държави - страни по Споразумението за ЕИП, на гражданите на Конфедерация Швейцария, които по силата на сключени международни договори с ЕС имат право на свободно придвижване, който изтича в периода от 1 януари 2020 г. до 31 октомври 2020 г., се удължава с 6 месеца. За срока на удължаване документите се считат за валидни документи за пребиваване само на територията на Република България и удостоверяват само правото на пребиваване. По

искане на лицето нов документ за пребиваване може да бъде издаден и преди изтичане на удължения 6-месечен срок.

§ 21г. Срокът на валидност на личните карти, който изтича в периода от влизане в сила на закона до 31 октомври 2020 г., се удължава с 6 месеца. За срока на удължаването личната карта е валиден идентификационен документ за самоличност само на територията на Република България. По искане на лицето нова лична карта може да се издаде и преди изтичане на удължения 6-месечен срок.

§ 21д. Срокът на валидност на свидетелствата за управление на моторно превозно средство, който изтича в периода от влизане в сила на закона до 31 октомври 2020 г., се удължава с 6 месеца. За срока на удължаването свидетелството за управление на моторно превозно средство е валиден индивидуален удостоверителен документ за правоспособност за управление на моторно превозно средство само на територията на Република България. По искане на лицето ново свидетелство за управление на моторно превозно средство може да се издаде и преди изтичане на удължения 6-месечен срок."

§ 8. В Закона за чужденците в Република България (обн., ДВ, бр. 153 от 1998 г.; изм., бр. 70 от 1999 г., бр. 42 и 112 от 2001 г., бр. 45 и 54 от 2002 г., бр. 37 и 103 от 2003 г., бр. 37 и 70 от 2004 г., бр. 11, 63 и 88 от 2005 г., бр. 30 и 82 от 2006 г., бр. 11, 29, 52, 63 и 109 от 2007 г., бр. 13, 26, 28 и 69 от 2008 г., бр. 12, 32, 36, 74, 82, 93 и 103 от 2009 г., бр. 73 от 2010 г., бр. 9 и 43 от 2011 г., бр. 21 и 44 от 2012 г., бр. 16, 23, 52, 68, 70 и 108 от 2013 г., бр. 53 от 2014 г., бр. 14, 79 и 80 от 2015 г., бр. 15, 33, 97, 101 и 103 от 2016 г., бр. 97 от 2017 г., бр. 14, 24, 56 и 77 от 2018 г. и бр. 1, 24, 34, 58 и 101 от 2019 г. и бр. 17 от 2020 г.) се правят следните допълнения:

1. В чл. 24, ал. 3 се създават изречения трето и четвърто:

„Продължително пребиваващ чужденец в Република България, на който му изтича разрешеното продължително пребиваване, в случай че не подаде заявление в 14-дневния срок, не се счита за прекъсване за срока на обявено извънредно положение. Продължително пребиваващ чужденец, на които разрешеното продължително пребиваване изтича в срока на обявено извънредно положение може да влезе на територията на Република България без наличие на виза.".

2. В чл. 40, ал. 1, т. 6 се създава изречение второ:

„Не се счита за отсъствие отсъствието на чужденеца, получил разрешение за дългосрочно или постоянно пребиваване от територията на държавите членки на ЕС за период от 12 последователни месеца за срока на обявено извънредно положение.".

§ 9. В Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (обн., ДВ, бр. 35 от 2009 г.; изм., бр. 74, 82, 93 и 99 от 2009 г., бр. 16, 88, 98 и 101 от 2010 г., бр. 23, 48, 99 и 100 от 2011 г., бр. 20, 33 и 38 от 2012 г., бр. 15, 66 и 68 от 2013 г., бр. 1 и 98 от 2014 г., бр. 14, 24, 61, 79 и 88 от 2015 г., бр. 13, 17, 50, 81, 98 и 103 от 2016 г., бр. 58, 85 и 103 от 2017 г., бр. 7, 77 и 98 от 2018 г. и бр. 17, 42 и 94 от 2019 г.) в чл. 122, ал. 1 след думите „по чл. 109 и 111" се добавя „по време на епидемия или пандемия".

§ 10. В Закона за държавния служител (обн., ДВ, бр. 67 от 1999 г.; изм., бр. 1 от 2000 г., бр. 25, 99 и 110 от 2001 г., бр. 45 от 2002 г., бр. 95 от 2003 г., бр. 70 от 2004 г., бр. 19 от 2005 г., бр. 24, 30 и 102 от 2006 г., бр. 59 и 64 от 2007 г., бр. 43, 94 и 108 от 2008 г., бр. 35, 42, 74 и 103 от 2009 г., бр. 15, 46, 58, 77, 91 и 97 от 2010 г., бр. 1, 18 и 100 от 2011

г., бр. 15, 20, 38 и 82 от 2012 г., бр. 15 и 68 от 2013 г., бр. 14, 24, 54 и 98 от 2015 г., бр. 38, 57, 81 и 105 от 2016 г., бр. 86 и 103 от 2017 г., бр. 7, 30, 38, 77 и 103 от 2018 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 2019 г. – бр. 23 от 2019 г.; изм., бр. 79 и 100 от 2019 г. и бр. 13 от 2020 г.) се създава чл. 51а:

„Извършване на работа от разстояние

Чл. 51а. (1) При наличие на форсмажорни обстоятелства за част или за всички държавни служители може да се въведе работа от разстояние в домашна среда, като се съобразят характера на работа и дейността на отделните звена и служители, съгласно функциите, определени в устройствените правилници и утвърдените длъжностни характеристики на служителите.

(2) Условията и редът за възлагане, изпълнение и контрол на работата от разстояние се определят със заповед на органа по назначаване.“

§ 11. В Закона за народните читалища (Обн. ДВ., бр.89 от 1996г., изм. ДВ. бр.95 от 1997г., изм. ДВ. бр.90 от 1999г., изм. ДВ. бр.28 и 94 от 2005г., изм. ДВ. бр.108 от2006г., изм. ДВ. бр.42 и 74 от 2009г., изм. ДВ. бр.47 и 97 от 2010г., изм. ДВ. бр.68 от 2013г., изм. ДВ. бр.74 от 2016г., изм. ДВ. бр.102 от 2017г., изм. ДВ. бр.7 от 2018г.) в чл. 26а се създава ал. 6:

„(6) В случай на обявено извънредно положение по чл. 84, т. 12 от Конституцията на Република България, сроковете по ал. 4 и 5, които не са изтекли към момента на обявяването на извънредното положение, се считат удължени с 1 месец от датата на прекратяването му.“

§ 12. Председателите на читалищата представят в срок до 30 юни 2020 г. пред кмета на общината и общинския съвет доклад за осъществените читалищни дейности в изпълнение на програмата по чл. 26а, ал. 2 и за изразходваните от бюджета средства през 2019 г. Докладите на читалищата на територията на една община се обсъждат от общинския съвет на първото открито заседание след 30 юни 2020 г.“

§ 13. В Закона за изменение и допълнение на Закона за административното регулиране на икономическите дейности, свързани с нефт и продукти от нефтен произход (обн., ДВ, бр. 9 от 2020 г.) в § 25, ал. 2 от преходните и заключителните разпоредби думата „тримесечен“ се заменя с „четиримесечен“.

§ 14. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник“.

ВНОСИТЕЛИ:

Цветла Войчева Паранчева

Красимир Георгиев Цинов

Анна Василева Александрова

Таня Тодорова Дечева

Лилия Дудева Радева

Васил Иванов Иванов

Красен Красенов

Борислав Борисов

Александър Александров
Милена Рангелова

Цветелина Василева
Александър Иванов
Христо Георгиев Гаджев
Галя Стоянова Желязкова
Константин Попов
Александър Кенов
Мария Лемева
Десислава Атанасова
Александър Мандев
Александър Гиров

МОТИВИ

КЪМ ПРОЕКТ НА ЗАКОН ЗА МЕРКИТЕ ПО ВРЕМЕ НА ИЗВЪНРЕДНОТО ПОЛОЖЕНИЕ, ОБЯВЕНО С РЕШЕНИЕ ОТ 13 МАРТ 2020 Г. НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

Със свое решение от 13 март 2020 г., Народното събрание на основание чл. 84, т. 12 от Конституцията на Република България, обяви извънредно положение.

Настоящият законопроект има за цел да уреди извънредните мерки на територията на Република България за предпазване, ограничаване и преодоляване последиците от разпространението и заразата с вируса на COVID-19 за времето от 13 март 2020 г. до прекратяването на извънредното положение.

Предлаганите разпоредби предвиждат промени в редица нормативни актове.

Въвеждат се противоепидемични мерки под формата на забрани. Забраните обхващат посещения на различни обществени събития и масови мероприятия. Основната цел на тези забрани е изпълнение на препоръките на Националния оперативен щаб за социална дистанция. Предлага се всички работодатели в зависимост от спецификата и възможностите на съответната трудова дейност да въведат дистанционна форма на работа за служителите си.

Предвижда се по препоръка на Националния оперативен щаб, със заповед на министъра на здравеопазването да могат да се установяват допълнително по-тежки противоепидемични мерки.

По отношение на висящите съдебни и административни производства се предлага процесуалните срокове да не текат до момента на прекратяване на извънредното положение. Това няма да важи за наказателните производства.

С промени в Кодекса на труда се предвиждат специални мерки, които могат да предприемат работодателите и работниците и служителите, за да се ограничи събирането на голям брой хора на едно място при обявено извънредно положение. За да се реализират тези мерки е необходима нормативна промяна, като се създават възможности за работодателите:

- да възлагат на работниците и служителите извършването на надомна работа и/или работа от разстояние;

- да преустановяват работата в предприятието;

- да установяват непълно работно време в предприятието;

- да предоставят едностранно ползването на платен и/или неплатен годишен отпуск.

От друга страна, за определени категории работници и служители се създава възможност при обявено извънредно положение да ползват по тяхно искане платен или неплатен отпуск, като в този случай работодателят ще е длъжен да го разреши.

Когато работата на предприятието или на част от него е преустановена при извънредно положение поради издадена заповед на компетентен държавен орган, но работниците и служителите не ползват платен годишен отпуск от работодателя, наетите лица ще имат право на обезщетение. Размерът на обезщетението е 50 на сто от брутното трудово възнаграждение, но не по-малко от 75 на сто от минималната работна заплата, установена за страната. Обезщетението се дължи от работодателя на работника или служителя.

В случая когато не е предоставен платен годишен отпуск при обявено извънредно положение и работодателят е преценил да прекрати работата на предприятието или на част от него, без да има забрана за извършване на такава дейност, наложена със заповед на държавен орган, работодателят е длъжен да изплати пълният размер на брутното трудово възнаграждение на наетото лице.

Предлагат се и промени в Кодекса за социално осигуряване, с оглед да не се допусне възможността поради обявено извънредно положение осигурените лица и пенсионерите да бъдат лишени от възможност да упражнят своите осигурителни права в срок, поради което да ги загубят.

Предвижда се за периода на извънредното положение непроизнасянето в срок на длъжностните лица, които издават разпореждания и решения във връзка с правото на парични обезщетения, помощи и пенсии по причини, дължащи на извънредното положение, да не се счита за мълчалив отказ по смисъла на чл. 58, ал. 1 от Административнопроцесуалния кодекс.

В проекта на Закон за допълнение на Закона за българските лични документи се предвижда удължаване срокът на документи, издавани на чужденци и граждани на Европейския съюз, което е от изключително значение и ще намали струпването на чужденци и граждани на Европейския съюз в местата за тяхното административно обслужване. По този начин няма да се затрудни участието на визираната категория граждани на трети страни и европейски граждани в гражданския оборот, като ще могат да удостоверят разрешеното им пребиваване с посочените видове документи на територията на страната за срока на удължаване на валидността им. Удължаването на срока на тяхната валидност с 6 месеца, с което се надхвърля първоначално определеният им срок на валидност, ще ограничи в значителна степен вероятността от струпването на много хора на едно място, което би създало потенциална опасност от разпространение на заразното заболяване и реален риск за хората с разрешено пребиваване в страната и за работещите в местата за административно обслужване на чужденци.

В Закона за чужденците в Република България се предвижда също така продължително пребиваващ чужденец в Република България, на който му изтича

разрешеното продължително пребиваване, в случай че не подаде заявление в 14-дневния срок, да не се счита за прекъсване за срока на обявено извънредното положение. Законодателното изменение се налага във връзка с ограниченията, наложени в цял свят за пътуване на чужденците и невъзможността им да влязат на територията на Република България.

С допълнение на чл. 141 от Наказателния кодекс се предлага текст, според който, ако лице, което упражнява медицинско занятие или лице, което е било длъжно да окаже помощ на болен, не окаже помощ по време на епидемия, пандемия или извънредно положение, свързано със смъртни случаи, наказанието е пробация до една година или глоба от триста до хиляда лева.

Предлага се допълване на чл. 326, ал. 1 от Наказателния кодекс, като се инкриминира предаването на невярна информация за разпространението на заразителна болест.

В Закона за държавния служител се създаването на нов чл. 51а, озаглавен „Извършване на работа от разстояние“. С разпоредбата се дава възможност при форсмажорни обстоятелства за част или за всички държавни служители да се въведе работа от разстояние в домашна среда. Условията и редът за това се определят със заповед на органа по назначаване.

Предлага се управляващите органи на средствата от ЕСИФ да имат право едностранно да изменят договори за безвъзмездна финансова помощ съобразно необходимостта от мерки при криза, включително да увеличават размера на договорената безвъзмездна финансова помощ. Предвижда се още, управляващите органи да могат да отпускат безвъзмездна финансова помощ при опростени правила, включително без публикуване на покана за набиране на предложения.

ВНОСИТЕЛИ:

Цветла Бъчварова Караджова

Красимир Георгиев Цонов

Жана Василева Найденова

Петя Тодорова Петрова

Лиляна Дулева Гаджева

Васил Цветков Цветков

Красен Кростев

Борислав Борисов

Александър Александров

Милена Дамянова

Женита Васирева
Александър Иванов
Христо Недялков Бъдев
Галя Стоянова Железкова
Константин Попов
Александър Кенанов
Мария Ичева
Десислава Атанасова
Александър Мишурев

ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

на Законопроекта за мерките по време на извънредното положение,

обявено с решение от 13 март 2020 г. на Народното събрание

I. Основания за законодателната инициатива

Предлаганите промени в Наказателния кодекс са насочени към уреждането на извънредните мерки на територията на Република България за предпазване, ограничаване и преодоляване последиците от разпространението и заразата с вируса на COVID-19 за времето от 13 март 2020 г. до прекратяването на извънредното положение.

Предлаганите разпоредби предвиждат промени в редица нормативни актове.

Въвеждат се противоепидемични мерки под формата на забрани. Забраните обхващат посещения на различни обществени събития и масови мероприятия. Основната цел на тези забрани е изпълнение на препоръките на Националния оперативен щаб за социална дистанция. Предлага се всички работодатели в зависимост от спецификата и възможностите на съответната трудова дейност да въведат дистанционна форма на работа за служителите си.

Предвижда се по препоръка на Националния оперативен щаб, със заповед на министъра на здравеопазването да могат да се установяват допълнително по-тежки противоепидемични мерки.

По отношение на висящите съдебни и административни производства се предлага процесуалните срокове да не текат до момента на прекратяване на извънредното положение. Това няма да важи за наказателните производства.

С промени в Кодекса на труда се предвиждат специални мерки, които могат да предприемат работодателите и работниците и служителите, за да се ограничи събирането на голям брой хора на едно място при обявено извънредно положение. За да се реализират тези мерки е необходима нормативна промяна, като се създават възможности за работодателите:

- да възлагат на работниците и служителите извършването на надомна работа и/или работа от разстояние;

- да преустановяват работата в предприятието;

- да установяват непълно работно време в предприятието;

- да предоставят едностранно ползването на платен и/или неплатен годишен отпуск.

От друга страна, за определени категории работници и служители се създава възможност при обявено извънредно положение да ползват по тяхно искане платен или неплатен отпуск, като в този случай работодателят ще е длъжен да го разреши.

Когато работата на предприятието или на част от него е преустановена при извънредно положение поради издадена заповед на компетентен държавен орган, но работниците и служителите не ползват платен годишен отпуск от работодателя, наетите лица ще имат право на обезщетение. Размерът на обезщетението е 50 на сто от брутното трудово възнаграждение, но не по-малко от 75 на сто от минималната работна заплата, установена за страната. Обезщетението се дължи от работодателя на работника или служителя.

В случая когато не е предоставен платен годишен отпуск при обявено извънредно положение и работодателят е преценил да прекрати работата на предприятието или на част от него, без да има забрана за извършване на такава дейност, наложена със заповед на държавен орган, работодателят е длъжен да изплати пълният размер на брутното трудово възнаграждение на наетото лице.

Предлагат се и промени в Кодекса за социално осигуряване, с оглед да не се допусне възможността поради обявено извънредно положение осигурените лица и пенсионерите да бъдат лишени от възможност да упражнят своите осигурителни права в срок, поради което да ги загубят.

Предвижда се за периода на извънредното положение непроизнасянето в срок на длъжностните лица, които издават разпореждания и решения във връзка с правото на парични обезщетения, помощи и пенсии по причини, дължащи на извънредното положение, да не се счита за мълчалив отказ по смисъла на чл. 58, ал. 1 от Административнопроцесуалния кодекс.

В проекта на Закон за допълнение на Закона за българските лични документи се предвижда удължаване срокът на документи, издавани на чужденци и граждани на Европейския съюз, което е от изключително значение и ще намали струпването на чужденци и граждани на Европейския съюз в местата за тяхното административно обслужване. По този начин няма да се затрудни участието на визираната категория граждани на трети страни и европейски граждани в гражданския оборот, като ще могат да удостоверят разрешеното им пребиваване с посочените видове документи на територията на страната за срока на удължаване на валидността им. Удължаването на срока на тяхната валидност с 6 месеца, с което се надхвърля първоначално определеният им срок на валидност, ще ограничи в значителна степен вероятността от струпването на много хора на едно място, което би създало потенциална опасност от разпространение на заразното заболяване и реален риск за хората с разрешено пребиваване в страната и за работещите в местата за административно обслужване на чужденци.

В Закона за чужденците в Република България се предвижда също така продължително пребиваващ чужденец в Република България, на който му изтича разрешеното продължително пребиваване, в случай че не подаде заявление в 14-дневния

срок, да не се счита за прекъсване за срока на обявено извънредното положение. Законодателното изменение се налага във връзка с ограниченията, наложени в цял свят за пътуване на чужденците и невъзможността им да влязат на територията на Република България.

С допълнение на чл. 141 от Наказателния кодекс се предлага текст, според който, ако лице, което упражнява медицинско занятие или лице, което е било длъжно да окаже помощ на болен, не окаже помощ по време на епидемия, пандемия или извънредно положение, свързано със смъртни случаи, наказанието е пробация до една година или глоба от триста до хиляда лева.

Предлага се допълване на чл. 326, ал. 1 от Наказателния кодекс, като се инкриминира предаването на невярна информация за разпространението на заразителна болест.

В Закона за държавния служител се създаването на нов чл. 51а, озаглавен „Извършване на работа от разстояние“. С разпоредбата се дава възможност при форсмажорни обстоятелства за част или за всички държавни служители да се въведе работа от разстояние в домашна среда. Условията и редът за това се определят със заповед на органа по назначаване.

Предлага се управляващите органи на средствата от ЕСИФ да имат право едностранно да изменят договори за безвъзмездна финансова помощ съобразно необходимостта от мерки при криза, включително да увеличават размера на договорената безвъзмездна финансова помощ. Предвижда се още, управляващите органи да могат да отпускат безвъзмездна финансова помощ при опростени правила, включително без публикуване на покана за набиране на предложения.

II. Заинтересовани групи

1. Законодателната инициатива ще повиши значително ефективността от дейността на държавните и общинските органи при прилагането на мерките, произтичащи от обявяването с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г. на извънредно положение.

2. Всички български граждани.

3. Лицата, които извършват търговска дейност.

III. Анализ на разходи и ползи

Законопроектът не предвижда преки разходи, както за държавата, така и за заинтересованите лица. Като ползи могат да бъдат посочени предпазване, ограничаване

и преодоляване последиците от разпространението и заразата с вируса на COVID-19 за времето от 13 март 2020 г. до прекратяването на извънредното положение.

IV. Административна тежест и структурни промени

С приемането на законопроекта не се предвиждат административни промени като закриване, сливане или създаване на нови административни структури.

V. Въздействие върху нормативната уредба

Законопроектът предвижда промени в Закона за акцизите и данъчните складове и Закона за тютюна, тютюневите и свързаните с тях изделия. В съвкупност с предложението за допълване на необходимата административна регулация в Наказателния кодекс, Кодекса на труда, Кодекса за социално осигуряване, Закона за хората с увреждания, Закона за българските лични документи, Закона за чужденците в Република България, Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, Закона за държавния служител, Закона за народните читалища и в Закона за изменение и допълнение на Закона за административното регулиране на икономическите дейности, свързани с нефт и продукти от нефтен произход. Ще се постигне търсеното върховенство на закона и ще се повиши доверието на обществото към съответните държавни институции.

ВНОСИТЕЛИ:

Христо Георгиев Гаврилов

Галя Атанасова Желязкова

Константин Попов

Александър Ненков

Мария Ценева

Десислава Атанасова

Александър Мандрев